II

*(Ne teisėkūros procedūra priimami aktai)*

# REGLAMENTAI

## KOMISIJOS REGLAMENTAS (ES) 2022/2246

**2022 m. lapkričio 15 d.**

**kuriuo dėl gyvų elninių lėtinės išsekimo ligos iš dalies keičiami Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (EB) Nr. 999/2001 VIII ir IX priedai**

**(Tekstas svarbus EEE)**

EUROPOS KOMISIJA,

atsižvelgdama į Sutartį dėl Europos Sąjungos veikimo,

atsižvelgdama į 2001 m. gegužės 22 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (EB) Nr. 999/2001, nustatantį tam tikrų užkrečiamųjų spongiforminių encefalopatijų prevencijos, kontrolės ir likvidavimo taisykles ([1]), ypač į jo 23a straipsnio j ir m punktus,

kadangi:

(1) Reglamente (EB) Nr. 999/2001 nustatytos užkrečiamųjų spongiforminių encefalopatijų (USE) prevencijos, kontrolės ir likvidavimo Sąjungoje taisyklės. Jis taikomas gyvų gyvūnų auginimui ir gyvūninių produktų gamybai, jų pateikimui rinkai ir tam tikrais konkrečiais atvejais – jų eksportui. Reglamento (EB) Nr. 999/2001 VIII priede nustatytos Sąjungos vidaus prekybos taisyklės, o to reglamento IX priede nustatytos su importu į Sąjungą susijusios taisyklės. Pagal jį, be kita ko, numatyta nustatyti tam tikras apsaugos priemones USE protrūkių atveju;

(2) lėtinė išsekimo liga yra užkrečiamoji elninių spongiforminė encefalopatija, t. y. infekcinė liga, todėl gali sutrikdyti prekybą Sąjungoje, importą į Sąjungą ir eksportą į trečiąsias šalis;

(3) 2016 m. balandžio 1 d. Norvegija pranešė Komisijai apie pirmą jos teritorijoje patvirtintą laukinių šiaurinių elnių lėtinės išsekimo ligos atvejį. Tai buvo pirmas Europoje nustatytas lėtinės išsekimo ligos atvejis ir pirmas atvejis pasaulyje, kai ši liga nustatyta šiauriniams elniams natūralioje aplinkoje. Po šio pirmojo atvejo iki 2021 m. spalio mėn. Norvegija kasmet patvirtindavo bent vieną atvejį; iš viso patvirtintas trisdešimt vienas atvejis: dvidešimt tarp laukinių šiaurinių elnių, du tarp tauriųjų elnių ir devyni tarp briedžių;

(4) 2016 m. liepos 11 d. Norvegija priėmė priemonę, kuria uždraudžiamas gyvų elninių eksportas iš Norvegijos, nedarant poveikio konkrečioms nukrypti leidžiančioms nuostatoms;

(5) kadangi lėtinė išsekimo liga yra infekcinė liga, kyla pavojus, kad ji gali išplisti į kitas elninių populiacijas bei į kitus Sąjungos ir Europos laisvosios prekybos asociacijos valstybių regionus. Todėl buvo priimtas ([2]) Komisijos įgyvendinimo sprendimas (ES) 2016/1918. Juo uždraustas gyvų elninių judėjimas iš Norvegijos į Sąjungą ir nustatytos konkrečios nukrypti leidžiančios nuostatos;

([1]) OL L 147, 2001 5 31, p. 1.

([2]) 2016 m. spalio 28 d. Komisijos įgyvendinimo sprendimas (ES) 2016/1918 dėl tam tikrų apsaugos priemonių, susijusių su lėtine išsekimo liga (OL L 296, 2016 11 1, p. 21).

(6) 2016 m. gruodžio 2 d. Europos maisto saugos tarnyba (toliau – EFSA) priėmė mokslinę nuomonę dėl elninių lėtinės išsekimo ligos (toliau – 2016 m. EFSA nuomonė) ([3]). Siekiant nustatyti ir įvertinti lėtinės išsekimo ligos paplitimą ir geografinį pasiskirstymą, šioje nuomonėje rekomenduota įgyvendinti trejų metų elninių lėtinės išsekimo ligos priežiūros programą Estijoje, Suomijoje, Islandijoje, Latvijoje, Lietuvoje, Norvegijoje, Lenkijoje ir Švedijoje, kurios yra ES valstybės narės ir ELPA valstybės, turinčios šiaurinių elnių ar briedžių arba abi šias populiacijas. 2016 m. EFSA nuomonėje taip pat padaryta išvada, kad labiausiai tikėtinas lėtinės išsekimo ligos patekimo ir plitimo būdas yra gyvų elninių judėjimas, ir pabrėžta, kad, naudojant medžioklei skirtus jaukus su elninių šlapimu, padidėjo lėtinės išsekimo ligos patekimo tikimybė. Todėl ji rekomendavo kuo labiau sumažinti gyvų elninių judėjimą ir nebenaudoti medžioklei skirtų jaukų su elninių šlapimu;

(7) priėmus 2016 m. EFSA nuomonę, Reglamento (EB) Nr. 999/2001 III priedas buvo iš dalies pakeistas Komisijos reglamentu (ES) 2017/1972 ([4]), siekiant nustatyti trejų metų elninių lėtinės išsekimo ligos stebėsenos programą, o Komisijos įgyvendinimo sprendimu (ES) 2017/2181 ([5]) Įgyvendinimo sprendimo (ES) 2016/1918 galiojimas pratęstas iki 2020 m. pabaigos, kad apsaugos priemonės ir toliau būtų taikomos iki tos trejų metų stebėsenos programos pabaigos. Įgyvendinimo sprendimu (ES) 2017/2181 į apsaugos priemones taip pat įtraukti medžioklei skirtų jaukų su elninių šlapimu naudojimo draudimai ir apribojimai;

(8) 2018 m. Suomija nustatė pirmąjį lėtinės išsekimo ligos atvejį Sąjungoje, o 2020 m. lapkričio mėn. – dar vieną. 2019 m. Švedija nustatė tris lėtinės išsekimo ligos atvejus, o 2020 m. rugsėjo mėn. – dar vieną. Visi Suomijoje ir Švedijoje nustatyti lėtinės išsekimo ligos atvejai buvo patvirtinti vykdant trejų metų elninių lėtinės išsekimo ligos stebėsenos programą ir nustatyti tarp laukinių briedžių;

(9) 2019 m. lapkričio 11 d. EFSA paskelbė mokslinę nuomonę „Update on chronic wasting disease (CWD) III“ ([6]) (2019 m. EFSA nuomonė), kurioje pateikė įvairių rekomendacijų Komisijai, be kita ko, dėl rizikos veiksnių, galinčių palengvinti lėtinės išsekimo ligos plitimą Sąjungoje;

(10) atsižvelgiant į tai, kad Norvegijoje, Suomijoje ir Švedijoje nustatyti nauji lėtinės išsekimo ligos atvejai, ir laukiant trejų metų stebėsenos programos rezultatų mokslinio vertinimo, taip pat atsižvelgiant į tai, kad 2019 m. EFSA nuomonėje pateiktoms rekomendacijoms apsvarstyti reikia daugiau laiko, Komisijos įgyvendinimo sprendimu (ES) 2020/2167 ([7]) Įgyvendinimo sprendimo (ES) 2016/1918 taikymo laikotarpis vėl buvo pratęstas iki 2022 m. gruodžio 31 d., siekiant atsižvelgti į neseniai patvirtintus lėtinės išsekimo ligos atvejus Suomijoje ir Švedijoje;

(11) atsižvelgiant į tai, kad Įgyvendinimo sprendime (ES) 2016/1918 nustatytos apsaugos priemonės taikomos nuo 2016 m., ir į tai, kad naujausios su lėtine išsekimo liga susijusios epizootinės situacijos nenumatoma likviduoti artimiausiu metu, kad būtų teisiškai netikslinga vėl pratęsti Reglamento (EB) Nr. 999/2001 4 straipsniu grindžiamų apsaugos priemonių taikymą ir kad tos priemonės vis dėlto turėtų būti toliau taikomos siekiant užkirsti kelią tolesniam lėtinės išsekimo ligos plitimui Sąjungoje ir ELPA valstybėse, Reglamento (EB) Nr. 999/2001 VIII ir IX priedai turėtų būti iš dalies pakeisti, kad į juos būtų įtrauktos ir, atsižvelgiant į lėtinės išsekimo ligos atvejų Suomijoje ir Švedijoje patvirtinimą, prireikus pakoreguotos šiuo metu Įgyvendinimo sprendime (ES) 2016/1918 nustatytos priemonės;

([3]) EFSA *Journal* 2017; 15(1):4667.

([4]) 2017 m. spalio 30 d. Komisijos reglamentas (ES) 2017/1972, kuriuo dėl lėtinės elninių išsekimo ligos priežiūros programos Estijoje, Suomijoje, Latvijoje, Lietuvoje, Lenkijoje ir Švedijoje iš dalies keičiami Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (EB) Nr. 999/2001 I ir III priedai ir panaikinamas Komisijos sprendimas 2007/182/EB (OL L 281, 2017 10 31, p. 14).

([5]) 2017 m. lapkričio 21 d. Komisijos įgyvendinimo sprendimas (ES) 2017/2181, kuriuo iš dalies keičiamas Įgyvendinimo sprendimas (ES) 2016/1918 dėl tam tikrų apsaugos priemonių, susijusių su lėtine išsekimo liga (OL L 307, 2017 11 23, p. 58).

([6]) EFSA *Journal* 2019;17(11):5863.

([7]) 2020 m. gruodžio 17 d. Komisijos įgyvendinimo sprendimas (ES) 2020/2167, kuriuo iš dalies keičiamas Įgyvendinimo sprendimas (ES) 2016/1918 dėl tam tikrų apsaugos priemonių, susijusių su lėtine išsekimo liga, pratęsiant jo taikymo laikotarpį (OL L 431, 2020 12 21, p. 70).

(12) todėl, remiantis 2016 ir 2019 m. EFSA nuomonių išvadomis, būtina toliau drausti gyvų elninių judėjimą iš Norvegijos į Sąjungą. Dėl praktinių priežasčių šis draudimas turėtų būti toliau taikomas ne laukiniams elniniams, judantiems per Norvegijos sieną be žmonių pagalbos, o gyvų elninių gabenimui, kai tai yra žmonių veiklos rezultatas. Turėtų būti nustatytos konkrečios nuo to draudimo nukrypti leidžiančios nuostatos, pagal kurias būtų leidžiamas tam tikras gyvų elninių judėjimas iš Norvegijos į Sąjungą, įskaitant pusiau prijaukintų šiaurinių elnių ganymą tarpvalstybinėse sezoninėse ganyklose ir pusiau prijaukintų šiaurinių elnių, naudojamų kultūros ar sporto renginiuose, gabenimą į Švediją. Tačiau dėl pavojaus gyvūnų sveikatai, kurį kelia tomis nukrypti leidžiančiomis nuostatomis leidžiamas judėjimas, visų pirma dėl paskirties teritorijų aplinkos užkrėtimo lėtinės išsekimo ligos prionais, toks judėjimas ir toliau turėtų būti leidžiamas tik nustatytose Suomijos ir Švedijos teritorijose, o gyvų elninių judėjimas iš tų teritorijų turėtų būti toliau draudžiamas, nedarant poveikio konkrečioms nukrypti leidžiančioms nuostatoms;

(13) atsižvelgiant į tai, kad lėtinė išsekimo liga patvirtinta jau dviejose valstybėse narėse, ir remiantis 2016 ir 2019 m. EFSA nuomonių išvadomis dėl rizikos veiksnių, galinčių palengvinti lėtinės išsekimo ligos plitimą Sąjungoje, būtina uždrausti gyvų elninių judėjimą iš valstybės narės, kurioje nustatyta lėtinė išsekimo liga, į likusią Sąjungos dalį. Dėl praktinių priežasčių šis draudimas turėtų būti taikomas ne laukiniams elniniams, judantiems be žmonių pagalbos, o gyvų elninių gabenimui, kai tai yra žmonių veiklos rezultatas. Turėtų būti nustatytos konkrečios nuo to draudimo nukrypti leidžiančios nuostatos, pagal kurias būtų leidžiamas tam tikras gyvų elninių judėjimas iš valstybių narių, kuriose nustatyta lėtinė išsekimo liga, be kita ko, siekiant užtikrinti saugią prieigą prie vertingų elninių genetinių išteklių ir jų naudojimą tarp atitinkamų valstybių narių;

(14) turėtų būti išlaikytas draudimas importuoti medžioklei skirtus jaukus su elninių šlapimu ir draudimas gabenti medžioklei skirtus jaukus su Norvegijos kilmės elninių šlapimu. Be to, turėtų būti uždrausta gabenti medžioklei skirtus jaukus su valstybių narių, kuriose patvirtinti lėtinės išsekimo ligos atvejai, kilmės elninių šlapimu;

(15) todėl Reglamento (EB) Nr. 999/2001 VIII ir IX priedai turėtų būti atitinkamai iš dalies pakeisti;

(16) šiame reglamente nustatytos priemonės atitinka Augalų, gyvūnų, maisto ir pašarų nuolatinio komiteto nuomonę,

PRIĖMĖ ŠĮ REGLAMENTĄ:

*1 straipsnis*

Reglamento (EB) Nr. 999/2001 VIII ir IX priedai iš dalies keičiami pagal šio reglamento priedą.

*2 straipsnis*

Šis reglamentas įsigalioja dvidešimtą dieną po jo paskelbimo *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje*.

Jis taikomas nuo 2023 m. sausio 1 d.

Šis reglamentas privalomas visas ir tiesiogiai taikomas visose valstybėse narėse.

Priimta Briuselyje 2022 m. lapkričio 15 d.

*Komisijos vardu*
*Pirmininkė*
Ursula VON DER LEYEN

*PRIEDAS*

Reglamento (EB) Nr. 999/2001 VIII ir IX priedai iš dalies keičiami taip:

1) VIII priedas iš dalies keičiamas taip:

a) A skyrius iš dalies keičiamas taip:

i) B skirsnis išbraukiamas;

ii) įterpiamas šis C skirsnis:

*„C SKIRSNIS*

***Elniniams taikomi reikalavimai***

1. Dėl lėtinės išsekimo ligos nustatytų valstybių narių ir jų teritorijų sąrašas

1.1. Valstybės narės, kuriose patvirtinti lėtinės išsekimo ligos atvejai:

a) Suomija;

b) Švedija.

1.2. Suomijos ir Švedijos teritorijos, nustatytos atsižvelgiant į lėtinės išsekimo ligos riziką, susijusią su tradiciniu gyvų pusiau prijaukintų šiaurinių elnių judėjimu per sieną į Norvegiją ir iš jos:

a) Suomijoje: vietovė tarp Norvegijos ir Suomijos sienos bei Norvegijos ir Suomijos tvoros nuo šiaurinių elnių;

b) Švedijoje:

— Norboteno (Norrbotten) apygarda,

— Vesterboteno (Västerbotten) apygarda,

— Jemtlando (Jämtland) apygarda,

— Vesternorlando (Västernorrland) apygarda,

— Dalarnos (Dalarna) apygardos Elvdaleno (Älvdalen) savivaldybė,

— Jevleborgo (Gävleborg) apygardos Nordanstigo (Nordanstig), Hiudiksvalio (Hudiksvall) ir Sioderhamno (Söderhamn) savivaldybės.

2. Gyvų elninių judėjimas iš Norvegijos į Sąjungą

2.1. Gyvų elninių judėjimas iš Norvegijos į Sąjungą yra draudžiamas.

2.2. Nukrypstant nuo šio straipsnio 2.1 punkto, leidžiamas toks gyvų elninių judėjimas:

a) gyvų pusiau prijaukintų šiaurinių elnių judėjimas iš Norvegijos į sezonines ganyklas 1.2 punkto b papunktyje išvardytose Švedijos teritorijose, jei Švedijos kompetentinga institucija iš anksto duoda raštišką sutikimą dėl tokio gabenimo;

b) gyvų pusiau prijaukintų šiaurinių elnių grįžimas iš sezoninių ganyklų Norvegijoje atgal į 1.2 punkto b papunktyje išvardytas Švedijos teritorijas, jei Švedijos kompetentinga institucija iš anksto duoda raštišką sutikimą dėl tokio judėjimo;

c) gyvų pusiau prijaukintų šiaurinių elnių judėjimas iš Norvegijos į sezonines ganyklas 1.2 punkto a papunktyje išvardytose Suomijos teritorijose;

d) gyvų pusiau prijaukintų šiaurinių elnių grįžimas iš Norvegijos į Suomiją pasiganius Norvegijos teritorijoje tarp Norvegijos ir Suomijos sienos bei Norvegijos ir Suomijos tvoros nuo šiaurinių elnių;

e) gyvų elninių gabenimas iš Norvegijos tiesiogiai į skerdyklą Švedijoje arba Suomijoje, jei paskirties valstybės narės kompetentinga valdžios institucija iš anksto duoda raštišką sutikimą dėl tokio gabenimo;

f) gyvų pusiau prijaukintų šiaurinių elnių gabenimas iš Norvegijos į sporto ar kultūros renginius 1.2 punkto b papunktyje išvardytose Švedijos teritorijose, jei Švedijos kompetentinga institucija iš anksto duoda raštišką sutikimą dėl kiekvienos siuntos gabenimo;

g) gyvų pusiau prijaukintų šiaurinių elnių grąžinimas iš Norvegijos po dalyvavimo sporto ar kultūros renginiuose atgal į 1.2 punkto b papunktyje išvardytas Švedijos teritorijas, jei Švedijos kompetentinga institucija iš anksto duoda raštišką sutikimą dėl kiekvienos siuntos gabenimo;

h) gyvų elninių gabenimas iš Norvegijos tranzitu per Švediją arba Suomiją į paskirties vietą Norvegijoje, jei tranzito valstybės narės kompetentinga valdžios institucija iš anksto duoda raštišką sutikimą.

3. Gyvų elninių judėjimas iš Suomijos ir Švedijos teritorijų, turinčių pusiau prijaukintų šiaurinių elnių judėjimo per sieną su Norvegija tradicijas

3.1. Gyvų elninių judėjimas iš 1.2 punkte išvardytų teritorijų yra draudžiamas.

3.2. Nukrypstant nuo šio straipsnio 3.1 punkto, leidžiamas toks gyvų elninių judėjimas iš 1.2 punkte išvardytų teritorijų:

a) gyvų elninių judėjimas į Norvegiją, jei Norvegijos kompetentinga institucija iš anksto duoda raštišką sutikimą dėl tokio judėjimo;

b) gyvų elninių gabenimas tiesiogiai į skerdyklą Švedijoje arba Suomijoje, jei paskirties kompetentinga institucija iš anksto duoda raštišką sutikimą dėl tokio gabenimo;

c) gyvų suominių šiaurinių elnių judėjimas iš 1.2 punkto b papunktyje išvardytų Švedijos teritorijų į Suomiją, jei Suomijos kompetentinga institucija iš anksto duoda raštišką sutikimą dėl tokio judėjimo;

d) gyvų elninių gabenimas iš šio priedo 1.2 punkto b papunktyje nurodytoje teritorijoje esančio atskirto ūkio, kaip apibrėžta Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) 2016/429 (*) 4 straipsnio 48 punkte, į Švedijoje esantį atskirtą ūkį, kaip apibrėžta Reglamento (ES) 2016/429 4 straipsnio 48 punkte, jei Švedijos kompetentinga institucija iš anksto duoda raštišką sutikimą dėl tokio gabenimo.

4. Gyvų elninių judėjimas iš valstybės narės, kurioje patvirtinta lėtinė išsekimo liga

4.1. Nepažeidžiant 3 punkto nuostatų, gyvų elninių judėjimas iš 1.1 punkte nurodytų valstybių narių į kitas valstybes nares yra draudžiamas.

4.2. Nukrypstant nuo šio straipsnio 4.1 punkto, leidžiamas toks gyvų elninių judėjimas iš 1.1 punkte nurodytų valstybių narių:

a) gyvų elninių gabenimas tiesiogiai į skerdyklą kitoje 1.1 punkte nurodytoje valstybėje narėje arba Norvegijoje;

b) gyvų elninių gabenimas į kitą 1.1 punkte nurodytą valstybę narę arba Norvegiją kitais tikslais nei tiesiogiai į skerdyklą, jei paskirties kompetentinga institucija iš anksto duoda raštišką sutikimą dėl tokio gabenimo;

c) gyvų elninių gabenimas iš atskirto ūkio, kaip apibrėžta Reglamento (ES) 2016/429 4 straipsnio 48 punkte, į kitoje valstybėje narėje esantį atskirtą ūkį, kaip apibrėžta Reglamento (ES) 2016/429 4 straipsnio 48 punkte, jei paskirties kompetentinga institucija iš anksto duoda raštišką sutikimą dėl tokio gabenimo.“

(*) 2016 m. kovo 9 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2016/429 dėl užkrečiamųjų gyvūnų ligų, kuriuo iš dalies keičiami ir panaikinami tam tikri gyvūnų sveikatos srities aktai („Gyvūnų sveikatos teisės aktas“) (OL L 84, 2016 3 31, p. 1).

b) C skyrius papildomas C skirsniu:

„*C SKIRSNIS*

***Medžioklei skirti jaukai su elninių šlapimu***

1. Draudžiama į Sąjungą gabenti Norvegijos kilmės medžioklei skirtų jaukų su elninių šlapimu siuntas.

2. Draudžiama gaminti, pateikti rinkai ir naudoti medžioklei skirtus jaukus su A skyriaus C skirsnio 1.1 punkte nurodytų valstybių narių kilmės elninių šlapimu.“;

2) IX priedo F skyrius papildomas šiuo 3 punktu:

„3. Draudžiama į Sąjungą importuoti medžioklei skirtus jaukus su elninių šlapimu.“